

DE WAARDEN VAN HET BURGEMEESTERSAMBT

EEN WAARDEVOL OVERZICHT VAN WAARDEN

Het Nederlands burgemeestersambt bekijken door middel van een waardenanalyse. Dit om meer inzicht te krijgen in wat er onder alle ideeën en opvattingen zit over het ambt.

Het resultaat: de nieuwe publicatie **Waarden** van het Nederlands burgemeestersambt.

Hier een interview met twee personen die de publicatie mede mogelijk hebben gemaakt: Yvonne van Mastrigt en Dries Bartelink. Yvonne is waarnemend burgemeester van Stadskanaal. Dries is chef Openbaar bestuur bij De Argumentenfabriek.

Yvonne, wat zijn voor jou de belangrijkste waarden uit de waardenanalyse en waarom?

“Wat belangrijk is zal per persoon verschillen. We hebben vooral een compleet palet van waarden proberen te inventariseren juist ook door verschillende mensen te bevragen. Als je naar een willekeurige burge-

meester kijkt, zal die bepaalde waarden meer bij zich herkennen of belangrijk vinden dan andere waarden. Burgemeesters zijn net mensen! Ik zie veel burgemeesters die heel intuïtief werken en goed kunnen schakelen tussen waarden. Die zijn onbewust bekwaam heb ik de indruk. Als ik naar mezelf kijk dan zijn waarden als zelfbeschikking, gelijkheid en solidariteit voor mij heel belangrijk.

Deze begrippen vallen onder de waardenclusters Vrijheid en Rechtvaardigheid. Ik vind het bijvoorbeeld heel belangrijk dat mensen zich goed kunnen ontplooiën.”

“Ik ben wel benieuwd Yvonne, als je nu kijkt naar het overzicht, staan er dan ook waarden bij waar je van nature minder mee hebt?”, vraagt Dries. “Het waardencluster Nut, met onder andere doelmatigheid en doeltreffendheid, bijvoorbeeld. Ik heb de neiging om zaken die hieraan raken snel bij de

De waardenanalyse Waarden van het Nederlands burgemeestersambt is in opdracht van het Nederlands Genootschap van Burgemeesters door De Argumentenfabriek uitgevoerd op basis van literatuur en enkele denksessies met verschillende betrokkenen, zoals (waarnemend) burgemeesters, bestuurskundigen, volksvertegenwoordigers en bestuurders. De publicatie bestaat uit een uiteenzetting van negen waardenclusters, elk met subwaarden, vormgegeven in een waardenboek met fraaie visualisaties vormgegeven in waardenkaarten. De publicatie is te downloaden via de website van het Nederlands Genootschap voor Burgemeesters en via www.argumentenfabriek.nl/burgemeesterswaarden. Meer weten? Neem contact op met Dries Bartelink - dries@argumentenfabriek.nl

gemeentesecretaris te positioneren. Die zag ik nog niet zo dicht bij me, en dat past ook niet goed bij mijn persoonlijkheid. Of iets doeltreffend is, ja dat zal de tijd leren en daar kun je slecht op sturen, denk ik vaak.”

Jullie hebben uitgebreid gesproken over het begrip ‘onafhankelijkheid’, deze is niet als aparte waarde in de publicatie opgenomen, waarom niet?

“Dries was tijdens de sessies buitengewoon streng”, zegt Yvonne met een glimlach. “Hij zei steeds opnieuw: Onafhankelijkheid is een meta-waarde, een overkoepelende waarde waaronder meerdere waarden uit verschillende waardenclusters vallen. Het is een soort beroepsbegrip geworden bij ons. Wij burgemeesters staan voor het feit dat we onafhankelijk zijn, en daarmee lijken we het meteen heel erg eens te zijn. Maar als je het er echt over gaat hebben, blijken mensen onafhankelijkheid om verschillende redenen belangrijk te vinden.”

Dries vult aan: “Bij doorvragen kom je bijvoorbeeld uit bij de waarde autonomie in het cluster Vrijheid, maar het kan ook goed zijn dat je uitkomt bij onkreukbaarheid in het cluster Puurheid of verbondenheid in het cluster Empathie. Kortom, je moet goed doorvragen om erachter te komen waarom iemand onafhankelijkheid zo belangrijk vindt.”

“Veel burgemeesters zijn ook sterk op harmonie gericht”, zegt Yvonne waarmee ze onbewust een andere waarde uit het boek benoemt. “Die zijn altijd op zoek naar taal en tekst om het met elkaar eens te worden, in elk geval ogenschijnlijk. Dries dwong ons om hier elke keer onder te gaan zitten. Dat was erg goed.”

Wordt de publicatie al in de praktijk gebruikt, Yvonne?

“Ja, op verschillende manieren. Het wordt door raadsleden gebruikt die een gesprek met hun burgemeester hebben over elkaars functioneren. Het wordt gebruikt door griffiers bij het opstellen van profielen van een nieuwe burgemeester, die hier met de waardenanalyse op een andere manier naar kunnen kijken. Ook ligt het op tafel bij het Initiatief, de ‘klasjes’ voor startende burgemeesters. In dit traject wordt het waardenboek er regelmatig bij gepakt.

De mensen die hier begeleiding aan geven, vertellen mij dat het ontzettend helpt om door een andere bril naar ons ambt te kijken.”

En gebruik je het zelf dan ook?

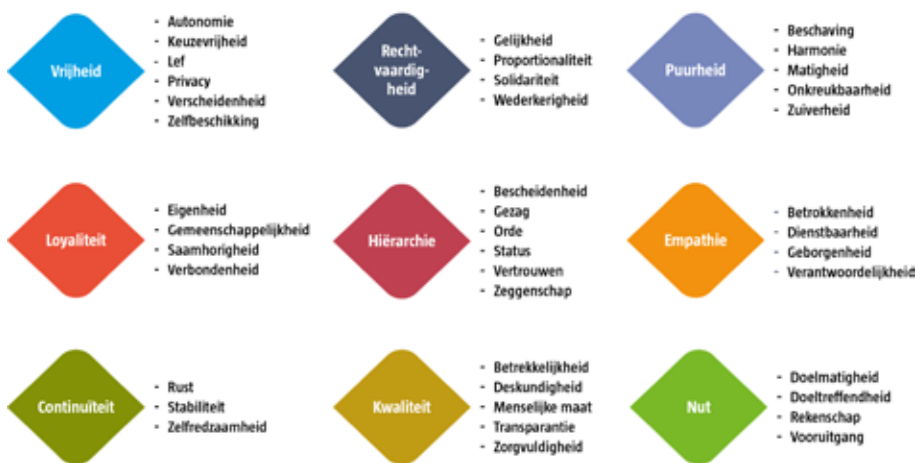
“Ja, en ik heb ook zelfs de methodiek van doorvragen van De Argumentenfabriek toegepast. Dit was bij een thema met twee sterk gepolariseerde standpunten. Toen ben ik net als Dries gaan doorvragen: waarom ben je nu zo voor of tegen, wat zit hier onder? Je gaat dan een gesprek voeren op een ander niveau. Ik heb de methodiek dus een beetje gepikt. Ik heb er heel veel aan gehad en het was ook leuk om te doen.”

“Wat goed om te horen”, zegt Dries. “En wat zou je burgemeesters willen meegeven; hoe kunnen ze met deze waardenanalyse aan de slag?”

“Ik zou het vooral eens naar jezelf toe lezen. Dat klinkt gek. Ik bedoel hiermee, dat je de waardenanalyse leest en dat je bij elk waardencluster denkt: hoe zit dit bij mij? Wat zijn mijn diepgewortelde overtuigingen? Met welke waarden heb ik van nature minder, maar vinden anderen juist belangrijk voor een burgemeester? En dat je dan kunt aangeven, hoe komt dat? Waarom doe ik dat? Het waardenboek helpt je erg om te reflecteren op je eigen functioneren. Ik kan het iedereen aanraden om te lezen en te gebruiken.” ■

Welke waarden vinden mensen belangrijk voor het ambt van de burgemeester?

Waardenkaart van het Nederlands burgemeestersambt